

Södertälje kommuns allmänna vatten- och avloppstjänster

Information till fastighetsägare

Innehållsförteckning

<i>Inledning</i>	3
<i>Förbindelsepunkters lägen</i>	5
<i>Anslutning till den allmänna VA-anläggningen</i>	5
<i>Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen</i>	7
<i>Användning av den allmänna avloppsanläggningen</i>	10
<i>Avgifter</i>	13
<i>Övrigt</i>	13
<i>Breppsförklaringar</i>	15

Information till fastighetsägare om Södertälje kommuns allmänna vatten- och avloppstjänster

Inledning

Denna information ger förklaringar och kommentarer till de bestämmelser som finns i lagen om allmänna vattentjänster (2006:412), i det följande kallad vattentjänstlagen, och Allmänna bestämmelser för användning av Södertälje kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning (ABVA). Samtliga fastighetsägare som är anslutna till Södertälje kommuns allmänna VA-anläggning är skyldiga att följa de bestämmelser som finns i kommunens ABVA. För att kunna tillgodogöra sig innehållet i denna information är det nödvändigt att ha tillgång till ABVA.

Vattentjänstlagen reglerar förhållandet mellan huvudmannen för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen och ägare av fastigheter inom verksamhetsområdet för vatten och avlopp.

Huvudman för den allmänna VA-anläggningen

Huvudman för den allmänna VA-anläggningen i Södertälje kommun är Telge Nät AB.

Verksamhetsområde

Kommunens allmänna vatten- och avloppstjänster bedrivs inom ett fastställt geografiskt område, verksamhetsområdet. Uppgift om verksamhetsområdet finns hos huvudmannen och på www.telge.se.

Vattenskyddsområden

För att långsiktigt skydda tillgången till dricksvatten inrättas vattenskyddsområden. Inom dessa områden regleras till exempel användningen av bekämpningsmedel, energi-anläggningar, jord och skogsbruk, transporter och omhändertagandet av avloppsvatten. Detta innebär ett särskilt ansvar för fastighetsägare inom dessa områden. Kartor över vattenskyddsområden finns att tillgå hos huvudmannen och på www.telge.se.

Fastighetsägare

Med fastighetsägare avses i vattentjänstlagen, i ABVA (allmänna bestämmelser) och i denna information ägare av fastighet inom VA-anläggningens verksamhetsområde. Enligt vattentjänstlagen jämställs med fastighetsägare bland andra arrendator och tomträttshavare.

Rätten att använda en allmän VA-anläggning är knutet till fastigheten och inte till fastighetsägaren och består så länge fastigheten består. Detta innebär att det inte går att säga upp ett "VA-abonnemang" och därmed undgå avgiftsskyldighet.

Huvudman kan träffa avtal med annan än fastighetsägare om rätt att få använda VA-anläggningen. Konsekvensen av detta blir att det som enligt vattentjänstlagen gäller för fastighets-ägaren istället gäller för användaren. Detta innebär att huvudmannen därefter endast kan kräva betalning av den som han har träffat avtal med.

Vad ingår i den allmänna VA-anläggningen?

I den allmänna VA-anläggningen ingår vattenverk, avloppsreningsverk, ledningsnät, reservoarer och pumpstationer samt andra anordningar, som krävs för att VA-anläggningen ska fungera på avsett sätt. I den allmänna VA-anläggningen ingår också servisledningar fram till förbindelsepunkter som huvudmannen har bestämt för varje fastighet.

Vad ingår i fastighetsägarens VA-installation?

Med en fastighets VA-installation menas de ledningar, som för fastigheten dragits från förbindelsepunkterna. I installationen ingår även anordningar, t.ex. tappventiler, tvättställ och anordningar för lokalt omhändertagande av dagvatten som anslutits till en sådan ledning. En VA-installation ingår inte i den allmänna anläggningen, om inte annat framgår av vattentjänstlagen, ABVA eller avtal.

Servisledning

Med servisledning menas den ledning som förbinder en byggnad eller en fastighet med en allmän VA-anläggnings ledningsnät. Den delas av förbindelsepunkten i den allmänna anläggningens del och i fastighetens del, se bild 1.

Juridisk ansvarsfördelning

Den juridiska ansvarsgränsen mellan huvudmannens allmänna anläggning och fastighetens VA-installation går i förbindelsepunkten. Med förbindelsepunkt menas den punkt där inkoppling av fastighetens ledningar till den allmänna anläggningen ska ske eller har skett.

Kostnadsfördelning

Huvudmannen svarar för alla arbeten och kostnader för den allmänna anläggningen.

Fastighetsägaren svarar för alla arbeten och kostnader för VA-installationen.

Anordning som behövs endast för en eller några få fastigheter, t.ex. anordning för tryck-stegring av vatten eller pumpning av avloppsvatten, bekostas av vederbörande fastighetsägare om inte huvudmannen bestämt annat.

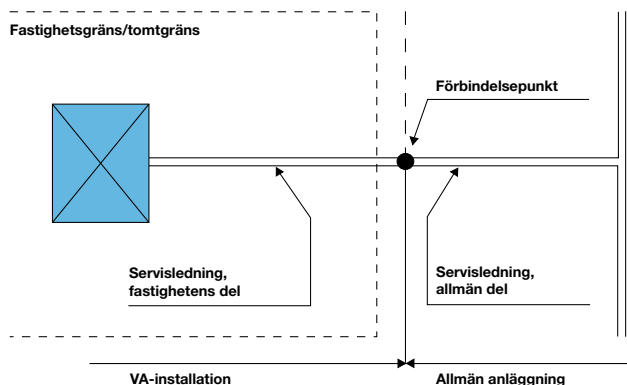

Bild 1
Ansvarsfördelning servisledning

Förbindelsepunkters lägen

Enligt vattentjänstlagen är det huvudmannen som bestämmer förbindelsepunkter där fastighetens ledningar ska kopplas till VA-anläggningen. För varje typ av ledning som ska kopplas till den allmänna anläggningen, t.ex. för vatten, spillvatten och dagvatten, upprättas en egen förbindelsepunkt. Dessa ligger vanligtvis nära varandra och vanligen i fastighetens omedelbara närhet, ca 0,5 m utanför fastighetsgräns, men huvudmannen kan också ha meddelat annat läge.

I normalfallet bestäms läget i samråd mellan huvudmannen och fastighetsägaren. I de fall fastighetsägaren inte i tid anmäler sina eventuella önskemål till huvudmannen, får han acceptera det läge som huvudmannen fastställt.

När uppgift om förbindelsepunkters lägen lämnas för fastighet som ännu inte inkopplats, anges normalt för samtliga servisledningar dimension och planläge samt för avloppsserviser även höjdläge.

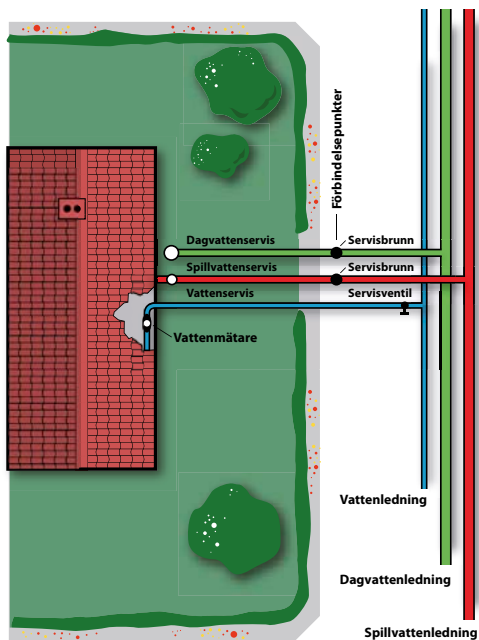

Bild 2 Plan servisledningar

För fastighet, vars VA-installation är ansluten till allmän ledning inom fastigheten, är förbindelsepunkten för varje sådan ledning belägen på servisledningen 0,5 m från den allmänna VA-ledningen.

För fastigheter, vars VA-installationer är kopplade till den allmänna va-anläggningen genom på tomtmark belägna, gemensamma ledningar, gäller att förbindelsepunkten på varje sådan ledning är belägen 0,5 m utanför den fastighetsgräns där gemensam ledning går ut i gatumark eller annan allmän mark. Förbindelsepunkten är gemensam för samtliga berörda fastigheter.

Ifråga om dagvatten från fastighet kan det ibland förekomma att sådant vatten får avledas till den allmänna avloppsanläggningen utan att fastigheten försetts med en särskild servisledning för detta ändamål. Förbindelsepunkt kan i detta fall inte upprättas och meddelas fastighetsägaren. Huvudmannen måste emellertid ha vidtagit särskilda åtgärder för sådan avledning och ha underrättat fastighetsägaren om detta.

Anslutning till den allmänna VA-anläggningen

Anmälan om anslutning

Om en fastighetsägare vill ansluta fastigheten till den allmänna anläggningen ska han göra anmälan om detta hos huvudmannen. Anmälan ska göras på blankett, som huvudmannen tillhandahåller och vara åtföljd av erforderliga ritningar.

Har fastighetsägaren rätt att använda anläggningen, drar huvudmannen fram ledningar till förbindelsepunkterna för vatten och avlopp. Huvudmannen bestämmer efter samråd

med fastighetsägaren ledningarnas antal, dimensioner, lägen och utförande. En nybyggnadskarta med tillhörande beskrivning upprättas där vattentryck, inkopplingshöjder och dämmningsnivåer i förbindelsepunkt anges.

Inkopplingshöjd är nivån på vatten-gången i förbindelsepunkterna, se bild 3.

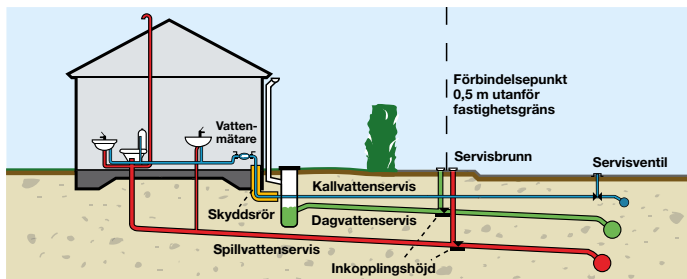

Bild 3
Sektion servisledning

Dämmningsnivå är en angiven nivå i förbindelsepunkt under vilken självfallsledningar inte ska anslutas då det finns risk för källaröversvämningar. För fastigheter som byggs idag ligger dämmningsnivån för dagvatten 0,3 m över markytan i förbindelsepunkt. Fastigheter med källare ska i normala fall alltid pumpa dräneringsvattnet.

Inkoppling av två eller flera fastigheters VA-installationer till den allmänna anläggningen i en gemensam förbindelsepunkt för fastigheterna kan beviljas om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl för en sådan lösning. En förutsättning för att en gemensam förbindelsepunkt ska beviljas är att fastigheterna bildat en gemensamhetsanläggning och träffat avtal med huvudmannen eller att servitutsavtal upprättats mellan fastighetsägarna. Varje fastighet ska ha en egen avstängningsventil så att huvudmannen kan stänga av vattentillförseln till en fastighet utan att de andra fastighetsägarna blir berörda.

Huvudmannen har enligt vattentjänstlagen i vissa fall rätt till anstånd med att utföra arbetet för att samordningen med andra arbeten inte ska försvåras och för att denne ska kunna följa sin utbyggnadsplan.

Huvudmannen medger inkoppling av fastighetens VA-installation till den allmänna anläggningen när anläggningsavgiften är betald eller om avgiften ska delbetalas, när godtagbar säkerhet ställts.

Huvudmannen är dock enligt vattentjänstlagen inte skyldig att låta en fastighet kopplas till den allmänna anläggningen om fastighetens VA-installation har väsentliga brister. Huvudmannen har rätt till det tillräde på en fastighet som behövs för att han ska kunna undersöka en VA-installation och dess användning innan VA-installationen kopplas till den allmänna anläggningen eller annars när det behövs för att huvudmannen ska kunna fullgöra sina skyldigheter.

Huvudmannen själv behöver nödvändigtvis inte göra inkopplingen, utan detta kan efter huvudmannens medgivande överlåtas till fastighetsägarens entreprenör, förutsatt att den senare har ett system för kvalitetssäkring för denna typ av arbete. Det är dock endast huvudmannens personal som får öppna eller stänga servisventiler.

Innan vattnet kan släppas på till fastigheten måste anläggningsavgiften vara betald, vattenservisen provtryckt och konsol för vattenmätaren uppsatt, se bild 4. Vid längre enskilda serviser ska även ett vattenprov utföras och redovisas till Telge Nät, Vatten. Vat-

tenkvaliten ska vara tjänlig enligt livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten.

Ny förbindelsepunkt

Om fastighetsägaren vill ha en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga och huvudmannen efter ansökan går med på detta, så får fastighetsägaren bekosta den nya servisledningens allmänna del samt bortkopplingen av den tidigare servisledningens allmänna del.

Vill huvudmannen upprätta en ny förbindelsepunkt i stället för den befintliga, så ska huvudmannen ersätta fastighetsägaren för de kostnader som uppstår med den nya servisledningen och inkoppling av denna.

Ett skäligt avdrag med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick bör göras i båda fallen.

Avgiftsskyldighet

Avgiftsskyldighet för fastighetsägaren inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt och informerat fastighetsägaren om detta. Därutöver krävs att fastigheten ligger inom verksamhetsområdet för VA, att fastigheten har behov av en vattentjänst och att behovet inte kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Ibland kan bortledning av dagvatten från en fastighet till den allmänna anläggningen ske utan att förbindelsepunkt upprättats. Har förbindelsepunkt för dagvatten från fastighet inte upprättats, men fastigheten anses i behov av bortledning av dagvatten, inträder avgiftsskyldighet för detta ändamål när huvudmannen har ordnat de anordningar som behövs för bortledandet och informerat fastighetsägaren om detta.

Användning av den allmänna dricksvattenanläggningen

Dricksvattnets kvalitet, tryck och mängd

Huvudmannen har bara skyldighet att leverera vatten för hushållsändamål till anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet. Vattnet ska vara av dricksvattenkvalitet enligt livsmedelsverkets föreskrifter. Huvudmannen garanterar inte att visst vattentryck alltid upprätthålls eller att viss vattenmängd per tidsenhet alltid kan levereras.

Om vattnet stått i fastighetens ledningar t ex över natten kan det vara bra om du spolar några minuter, tills det blivit kallt, innan vattnet används till dryck t ex för spädbarn.

Kvaliteten på vattnet kontrolleras regelbundet genom provtagning vid vattenverket och hos konsumenterna. Proverna analyseras vid ackrediterade vattenlaboratorier. Huvudmannen har ansvar för att vattnet ska vara tjänligt fram till förbindelsepunkten. Vattenkvaliten i VA-installationsdelen, se bild 1, har fastighetsägaren ansvar för.

Gulbrunt vatten

Gamla vattenledningar är ofta gjorda av järn. Med tiden kan det bildas rost i ledningarna. Rost kan lossna, särskilt i samband med att vi reparerar våra ledningar i gatan. Rost är inte skadligt för hälsan, oftast räcker det med att öppna en kran och spola ordentligt tills vattnet blir klart och kallt. Om vattnet fortfarande är gulaktigt efter 15 minuters spolning bör huvudmannen kontaktas.

Varmvattnet från kranen är inget livsmedel

I motsats till kallvattnet klassas varmvattnet från kranen inte som livsmedel. Det är avsett för dusch, bad, disk etc och ska inte användas till dryck och mat. I en varmvattenberedare bör temperaturen vara minst 60°C, för att man skall slippa problem med bakterier.

Begränsning av vattenleverans

Huvudmannen har rätt att begränsa eller stänga av vattenleveranserna för att förebygga skada samt vid reparationer, tillsyn och liknande omständigheter. Vid planlagt leveransavbrott informerar huvudmannen fastighetsägarna om detta på lämpligt sätt, t.ex. genom skriftligt meddelande. Vid en mer omfattande akut avstängning kan information ges t.ex. genom lokalradion eller via huvudmannens hemsida.

Vid begränsad vattentillgång är fastighetsägaren skyldig att minska sin vattenförbrukning efter de anvisningar som huvudmannen lämnar.

Andra vatteninstallationer

Växling från en försörjningsanläggning till en annan, t.ex. från den allmänna anläggningen till egen brunn, får endast ske om den allmänna anläggningen är skyddad med ett fritt luftgap ("bruten förbindelse"), alternativt efter demontering och förnyad montering av rör och rördelar.

Dricksvatten för andra ändamål

Vatten används även för andra ändamål än hushåll, t.ex. i industrier och ibland också som energikälla. Industrier eller andra verksamheter med stor vattenförbrukning, särskilda kvalitetskrav eller som kräver stora flöden kan inte utan vidare räkna med att huvudmannen kan klara sådana behov om inte detta särskilt avtalats.

Återströmningsskydd

För att skydda den allmänna VA-anläggningen mot föroreningar genom att vätska från fastigheterna strömmar tillbaka in i det allmänna vattenledningsnätet från fastigheten ska återströmningsskydd väljas enligt Svensk standard SS-EN 1717.

Användning av vatten som energikälla

Att använda vatten som energikälla innebär att vattenanläggningen utnyttjas för ett helt nytt ändamål, som den ursprungligen inte var avsedd för. En användare kan därför inte med stöd av vattentjänstlagen kräva att få använda vatten som levereras genom den allmänna vattenanläggningen för energiutvinning. Huvudmannen kan dock efter begäran medge att levererat vatten får utnyttjas för energiutvinning. För att säkerställa att den allmänna vattenanläggningen inte utnyttjas för energiutvinning i sådan omfattning att leveranssäkerheten för vatten för andra ändamål äventyras, förutsätts i sådana fall att avtal träffas mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

Anslutning av sprinklerinstallation

Det förekommer allt oftare att fastighetsägare önskar ansluta en sprinklerinstallation till den allmänna vattenförsörjningsanläggningen. Ändamålet med en allmän vattenförsörjningsanläggning är i första hand att betjäna bostadsbebyggelse och annan

bebyggelse med vattentjänster med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön. Detta innebär att en fastighetsägare inte med stöd av vattentjänstlagen kan kräva att få ansluta en sprinklerinstallation. Om vattenförsörjningsanläggningen har tillräcklig kapacitet och det i övrigt inte bedöms påverka anläggningens funktion och säkerhet har huvudmannen möjlighet att efter överenskommelse med anslutning av sprinkler. Sådan anslutning regleras genom avtal i vilket förutsättningar framgår för anslutningen, fastighetsägarens skyldighet och de avgifter denne ska betala. Om en sådan anslutning medför merkostnader för huvudmannen för att anpassa anläggningen för denna extra tjänst, till exempel uppdimensionering av ledningar, får fastighetsägaren stå för dessa kostnader.

Vattenmätare

Vattenförbrukningen hos fastighetsägare fastställs genom mätning, om inte huvudmannen bestämmer annat. Huvudmannen tillhandahåller och installerar vattenmätaren och är dess ägare. Fastighetsägaren är enligt vattentjänstlagen skyldig att upplåta plats för mätaren samt lämna huvudmannen tillträde till fastigheten när denne vill kontrollera, ta ned eller sätta upp vattenmätaren.

Vattenmätarens plats ska vara godkänd av huvudmannen, som har rätt att kostnadsfritt disponera platsen och ensam har befogenhet att sätta upp, ta ned, kontrollera, justera, underhålla samt till- och fränkoppla mätaren. För dessa åtgärder liksom för avläsning ska fastighetsägaren lämna huvudmannen fritt och obehindrat tillträde till mätaren. Har avsättning för mätare utförts innan placeringen godkänts av huvudmannen, är fastighetsägaren, om huvudmannen så kräver, skyldig att svara för och bekosta flyttningen av avsättningen så att mätarens plats kan godkännas av huvudmannen.

Vattenmätare ska monteras i horisontella, fast förankrade mätarkonsoler och förses med avstängningsventiler. Avstängningsventilerna ska kontrolleras regelbundet så att de går att stänga vid behov.

Om det misstänks att mätaren visar fel, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen tycker det är nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det. Undersökningen ska bekostas av fastighetsägaren, om han begärt undersökningen och mätaren godkänns. I annat fall bekostar huvudmannen undersökningen.

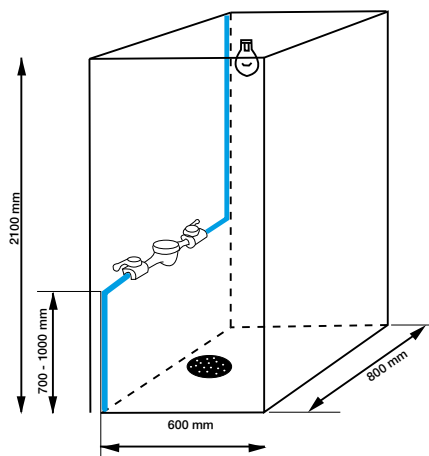

Bild 4
Vattenmätarens placering

Bild 5
Enkel vattenmätarkonsol
med vattenmätare

Vid undersökning av mätaren bestäms felvisningen i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära rättslig prövning av frågan hos Statens VA-nämnd.

Fastighetsägare ska vårda vattenmätaren väl och skydda den mot frost och åverkan samt mot återströmning av varmvatten och annan skadlig värmepåverkan. Om så inte sker och mätaren skadas, ska fastighetsägaren ersätta huvudmannen kostnaden för att åtgärda eller byta mätaren.

Fastighetsägare som önskar att vattenmätaren tillfälligt tas ned på grund av frostrisk eller annan orsak ska anmäla detta till huvudmannen, som mot ersättning tar ned och åter sätter upp mätaren.

Med några års mellanrum byts vattenmätaren ut och kontrolleras av huvudmannen vid en ackrediterad verkstad.

Vattenläckor

Det kan bli mycket dyrt att ha en vattenläcka i fastigheten. Därför är det viktigt att fastighetsägaren kontrollerar att ledningarna på fastigheten mm är i gott skick. Om en toalett står och rinner eller en kran ständigt droppar kan vatten för tusentals kronor försvinna i onödan. Läckande ledningar kan dessutom ställa till med skador på hus och mark.

Så här kan du göra för att kontrollera om det finns en vattenläcka i fastigheten. Förut-sättningen är att vattenledningen är av metall, eftersom plastledning inte leder ljud lika bra:

1. Stäng alla kranar i huset och lyssna vid vattenmätaren. Om det hörs ett tydligt susande, eller om vattenmätarens lilla tandade hjul fortsätter att rotera, innebär det att det kan finnas en läcka.
2. För att ta reda på var läckan finns stänger man av ventilerna vid vattenmätaren.
 - a) Om susandet inte upphör men hjulet stannar, när ventilen vid vattenmätaren stängs, kan läckan finnas före vattenmätaren dvs utomhus. Kontakta då omedelbart huvudmannen som hjälper till att lokalisera läckan.
 - b) Om susandet upphör visar det att det kan finnas en läcka någonstans i huset. Öppna ventilen igen och kontrollera kranar, toalettstolar, varmvattenberedare m m för att hitta läckan.

Användning av den allmänna avloppsanläggningen

Avloppsvatten

Huvudmannen är skyldig att ta emot avloppsvatten från anslutna fastigheter inom verksamhetsområdet om inte behovet kan tillgodoses bättre på annat sätt. Verksamhetsområdet kan avse enbart spillvatten, enbart dagvatten eller såväl spillvatten som dagvatten.

Med spillvatten menas förorenat vatten från hushåll, industriell tillverkningsprocess, arbetsplats, serviceanläggning m.m.

Med dagvatten menas tillfälligt, avrinnande vatten på ytan, mark eller konstruktion t.ex. regnvatten, smältvatten eller framträngande grundvatten.

Kax från bergvärmeborrning

Avloppsvatten innehållande kax från bergvärmeborrning får inte tillföras den allmänna avloppsanläggningen.

Avloppsvattnets beskaffenhet

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot spillvatten vars innehåll i väsentlig mån avviker från hushålls spillvattens. För att få släppa ut sådant spillvatten i det allmänna ledningsnätet förutsätts vanligen att avtal upprättas. Huvudmannen är inte heller skyldig att ta emot avloppsvatten om behovet av avledning kan tillgodoses bättre på annat sätt.

Värmeuttag ur avloppsvatten får inte ske så att temperaturen i utsläppt avloppsvatten underskrider temperaturen i det av huvudmannen levererade dricksvattnet.

Fastighetsägare är skyldig att till huvudmannen anmäla verksamhet som kan inverka på avloppsvattnets sammansättning.

Det finns utarbetade gränsvärdeslistor som anger högsta tillåtna halter av oönskade ämnen som kan påverka slam och recipient (sjö eller vattendrag). Gränsvärdeslistorna anger riktvärden för vissa ämnen vid bedömning av utsläpp i en allmän avloppsanläggning. Närmare information om krav och riktlinjer finns i skriften ”Utsläpp av avloppsvatten från yrkesmässig verksamhet” som har utarbetats av Stockholm Vatten AB, Käppalaförbundet och Sydvästra Stockholmsregionens VA-verksaktiebolag, SYVAB. Exempel av denna skrift kan beställas från huvudmannen eller hämtas på www.telge.se.

Fastighet som används till annat än bostad

Med hänsyn till kraven på åtgärder för att hindra vattenförorening är det i många fall nödvändigt för huvudmannen att ha en noggrannare kontroll över vad som avleds till den allmänna avloppsanläggningen än vad som gäller för bostadsfastigheter. Fastighetsägaren har därför enligt ABVA ålagts att lämna uppgift om arten och omfattningen av sådan verksamhet inom fastigheten, som kan inverka på avloppsvattnets innehåll. Provtagningar och analyser, som huvudmannen finner nödvändiga för kontroll av sådant avloppsvatten, bekostas av fastighets-ägaren eller genom denne av företag, rörelse eller verksamhet som avleder avloppsvattnet. Kostnaden för sådan kontroll kan också ingå i särskild industriavloppstaxa.

I punkt 14 i ABVA har införts en bestämmelse, som gör det möjligt för huvudmannen att föreskriva att fastighetsägaren själv, enligt huvudmannens anvisningar och på det sätt och i den omfattning huvudmannen bestämmer, ska föra journal över verksamheten och själv utöva kontroll av avloppsvattnets innehåll.

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot vatten som utnyttjats för värmeutvinning, eftersom sådant vatten enligt vattentjänstlagen inte är att anse som avloppsvatten.

Huvudmannen kan avtala med någon annan än fastighetsägaren om att få använda anläggningen ("bli kund"). I sådant fall svarar denne som part i VA-förhållandet för sina skyldigheter gentemot huvudmannen i stället för fastighetsägaren.

Industrier måste samråda med huvudmannen

Fastighetsägare som använder eller avser att använda den allmänna avloppsanläggningen och som avser att ansöka om prövning av avloppsutsläpp enligt miljölagstiftningen ska samråda med huvudmannen.

Pumpning av avlopp från fastighet till allmänt självfallssystem

En allmän avloppsanläggning utförs normalt så att fastigheterna kan ansluta sina servisledningar och nyttja anläggningen utan att det krävs särskilda anordningar för fastigheten. Detta är dock inte alltid möjligt. Topografiska förhållanden kan exempelvis göra det omöjligt att avleda avloppsvatten med självfall till den allmänna anläggningen. Då krävs att pumpar installeras för att anläggningen ska kunna nyttjas på avsett vis.

Om de allmänna spillvattenledningarna är självfallsledningar och fastigheten inte klarar av att avleda avloppsvattnet utan pumpning så svarar fastighetsägaren själv för erforderliga anordningar och installationer som behövs för pumpningen.

Tryckavloppssystem

Ett LTA-system (Lätt Tryck Avlopp) består av tryckavloppsledningar och små pumpenheter, ofta en per fastighet, som i de flesta fall placeras inne på fastigheten i anslutning till den bebyggelse som ska betjänas av systemet. Om de allmänna spillvattenledningarna är tryckledningar och ingår i s.k LTA-system svarar enligt vattentjänstlagen huvudmannen för pumpenheten, trots att den oftast placeras inne på fastigheten. Enhetens plats bestäms av huvudmannen. Fastighetsägaren bekostar erforderliga anordningar för att sammankoppla pumpenheten med installationen i övrigt. Fastighetsägaren svarar för och bekostar elförsörjning för drift av pumpenheten och uppvärmning av servisledningen fram till förbindelsepunkten.

Dag- och dränvatten

Huvudmannen är inte skyldig att ta emot dag- och dränvatten från fastighet, i de fall avledning av sådant vatten kan tillgodoses bättre på annat sätt. I vissa fall kan avledning till LOD-anläggning (LOD = lokalt omhändertagande av dagvatten) på den enskilda fastigheten innebära sådan fördel. LOD kan t.ex. innebära att dag- och/eller dränvatten avleds till ett s.k. perkolationsmagasin (stenkista) på den egna tomten eller att vattnet tas upp av omgivande gräsytor.

Exempel på LOD där dagvatten från stupören leds till en stenkista.

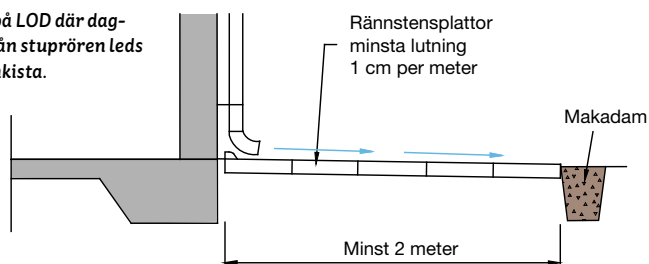

Bild 6 Exempel på LOD = Lokalt omhändertagande av dagvatten

Huvudmannen har rätt att föreskriva att dagvattnet fördröjs inom fastighet, så att av huvudman angivet maximi flöde i förbindelsepunkten inte överskrids. Med dag- och dränvatten likställs allt avloppsvatten som huvudmannen bedömer inte ska avledas till spillvattenförande ledning. Vid behov kan fastighetsägaren rådgöra med huvudmannen.

I ABVA regleras att, om dag- och dränvatten avleds från fastighet till spillvattenförande ledning, får avledningen inte fortsätta sedan särskild förbindelsepunkt för dag- och dränvatten upprättats och fastighetsägaren underrättats om detta. Huvudmannen kan alternativt ha vidtagit åtgärder för avledning utan att förbindelsepunkt har upprättats och meddelat fastighetsägaren detta.

Huvudmannen bestämmer inom vilken tid tillförseln ska ha upphört. Undantag från förbudet eller anstånd kan medges av huvudmannen om särskilda skäl föreligger. Ändrar fastighetsägaren installationen så att dag- och dränvattnet avleds till den allmänna dagvattenledningen eller till LOD-anläggning kan huvudmannen i vissa fall bevilja bidrag till kostnaderna för ändringen. En förutsättning för att ett sådant bidrag ska beviljas är att kostnaderna för ändringen avsevärt överstiger genomsnittskostnaden inom området.

Inkoppling av dränvatten till den allmänna avloppsanläggningen

Vid nybyggnad måste bestämmelserna i Boverkets byggregler följas. Innebörden av dessa bestämmelser är att dränvatten från byggnad inte får avledas till avloppsledning, i vilken uppdamning kan förekomma. Uppdamning innebär att en ledning går full och att den fria vattenytan kan stiga i anslutande ledningar. Ställs från huvudmannen kravet att dränvatten ska avledas till dagvattenledning, innebär detta i många fall att dränvatten från byggnader, i första hand sådana med källare, inte kan avledas med självfall. Dagvattenledningar är normalt dimensionerade så att uppdamning i ledningarna förekommer vid håftigare regn. Den praktiska konsekvensen blir därför att vissa byggnader inte kan förses med källare eller att dränvattnet måste pumpas eller avledas till LOD-anläggning.

Avgifter

Fastighetsägares avgiftsskyldighet till huvudmannen regleras i taxan för allmänna vattentjänster.

VA-taxan innehåller uppgifter om anläggningsavgifter, d.v.s. uppgifter om vad nyanslutningar kostar, brukningsavgifter samt uppgifter om avgifter för vanligen förekommande tjänster som huvudmannen tillhandahåller på fastighetsägarens begäran, t.ex. nedtagning och uppsättning av vattenmätare.

Huvudmannen kan träffa avtal med fastighetsägare och andra avgiftsskyldiga i avgiftsfrågor som inte regleras i huvudmannens taxeföreskrifter.

Övrigt

Enligt vattentjänstlagen ska en allmän VA-anläggning användas så att det inte uppkommer olägenhet för huvudmannen eller annan. Det får inte uppstå svårigheter för huvudmannen att uppfylla kraven från miljö- och hälsoskyddssynpunkt eller att i övrigt uppfylla sina åligganden enligt lag, annan författning eller enligt avtal. Fastighetsägare ansvarar för att VA-installationen, även sådan som inte kräver bygglov, anordnas och utförs så att den fyller kraven enligt Boverkets byggregler.

Enligt ABVA får spillvatten från köksavfallskvarn tillföras den allmänna avloppsanläggningen endast om huvudmannen efter ansökan skriftligen medger det.

Typgodkända och /eller funktionstestade fettavskiljare måste installeras i kaféer, restauranger, gatukök, storkök, livsmedelsindustrier osv.

Fettavskiljare ska tömmas minst en gång per år och i övrigt efter behov för att upprätthålla en god funktion.

Bensin-, oljeavskiljare samt sand- och slamfång i gårdsbrunnar o.d. ska tillses regelbundet och tömmas så ofta att de alltid fyller avsedd funktion.

Huvudmannen har enligt vattentjänstlagen rätt att undersöka VA-installationen och dess användning. Påträffas allvarliga brister är fastighetsägaren enligt vattentjänstlagen skyldig att rätta till dessa så att det inte uppkommer olägenheter för huvudmannen eller någon annan. Om så inte sker är huvudmannen inte skyldig att låta fastigheten vara kopplad till den allmänna anläggningen. Om en fastighets VA-förhållanden påtagligt avviker från de förhållanden som i övrigt råder i en allmän VA-anläggnings verksamhetsområde, får huvudmannen träffa avtal med fastighets-ägaren om särskilda villkor för att använda VA-anläggningen.

Anmäl ändringar

Fastighetsägare ska på begäran lämna huvudmannen underlag för avgiftsberäkning. Dessutom ska fastighetsägare självmant anmäla sådan ändring av VA-installationen eller annat förhållande, som enligt taxan kan ha betydelse för avgiftsberäkningen.

Anmäl ägarbyte

Fastighetsägare ska utan dröjsmål underrätta huvudmannen när fastigheten övergår till ny ägare samt uppges den nye ägarens namn, adress och tillträdesdag.

Betalning

Betalning ska vara huvudmannen tillhanda senast på den i huvudmannens faktura angivna förfalldagen. Sker inte betalning i rätt tid har huvudmannen rätt att av fastighetsägaren, förutom fakturabeloppet, fordra ränta enligt räntelagen och ersättning för de kostnader som är förenade med dröjsmålet. Hit räknas även kostnader för betalningspåminnelse samt kostnader föranledda av åtgärder enligt stycke Vattenavstängning.

Vattenavstängning

Har fastighetsägare försummat att betala VA-avgift eller i övrigt försummat sina skyldigheter enligt vattentjänstlagen och är försummelsen väsentlig, har huvudmannen rätt att stänga av vattentillförseln till fastigheten. Avstängning kan ske om rättelse inte kunnat åstadkommas genom skriftlig uppmaning och avstängningen inte medför olägenhet för människors hälsa.

Fastighetsägaren ska till huvudmannen betala avgift enligt taxa för såväl avstängning som återinkoppling.

Råd för bättre miljö

Använd i möjligaste mån miljögodkända produkter t ex sådana som är märkta med den nordiska symbolen "svanen". Dosera kemikalier enligt bruksanvisningen och blanda inte till större mängder än vad som går åt. När det gäller tvätt och rengöring är det viktigt att känna till att vattnet i Södertälje kommun som kommer från den allmänna VA-anläggningen är mjukt. Det betyder att man bör dosera tvätt- och rengöringsmedel enligt lägsta anvisningen på tvättmedelspaketet och undvika att "ta lite extra för säkerhets skull". Välj att städa med trasor och moppar i mikrofiber för då behövs inget rengöringsmedel alls. På så sätt sparar man både miljö och pengar.

Farligt avfall t ex olja, färgrester (även vattenbaserade färger), lösningsmedel och bekämpningsmedel ska inte spolats ned i avloppet. Privatpersoner kan använda sig av miljöstationer. Överblivna mediciner ska lämnas tillbaka till apoteket. Fasta föremål ska inte heller hamna i avloppet eftersom de ställer till med otrevliga och dyra stopp i ledningar och pumpstationer. Bomullspinnar, tandtråd, bomullstussar, bindor, blöjor, kattsand, kaffesump, cigarettfimpar, fett mm bör istället läggas i soppåse.

Biltvätt bör helst göras i tvättanläggning som har bra reningsutrustning. I annat fall bör bilen tvättas i garage som har oljeavskiljare. Om man tvättar bilen utomhus ska man se till att tvättvattnet inte rinner direkt ner i gatubrunn, ledning eller dike som mynnar i sjö eller vattendrag. Använd miljöanpassade rengöringsmedel som är skonsamma för naturen.

Risk för källaröversvämning

I hus med källare, särskilt där källaren har golvbrunn eller annan avloppsenhet, finns alltid risk för källaröversvämning. Vid håftiga regn eller snösmältning kan den allmänna ledningen överbelastas och vatten kan baklänges tränga in i avloppsserviser och upp genom golvbrunnar och förorsaka skador. Vid sidan av översvämningar förorsakade av håftiga regn är stopp i servisledningen den vanligaste skadeorsaken.

Fastighetsägare bör i eget, och i förekommande fall hyresgästers, intresse i största möjliga utsträckning förebygga skador inom fastigheten till följd av uppdämning i ledningsnätet.

Följande åtgärder kan förslagsvis vidtas:

- Placera inte föremål i källaren som är värdefulla och känsliga för fukt.
- Kontrollera att avstängbara golvbrunnar är stängda och att automatiska bakvattenventiler fungerar.
- De golvbrunnar i källaren som inte är avstängbara förses med tätande anordningar eller ersätts med avstängbara brunnar.
- Rörinstallatör kontaktas om misstanke finns att avloppets avstängningsanordningar inte fungerar.
- Kontroll av att regn- och smältvatten leds från byggnaden.
- Nedfarter till garage och andra utrymmen invallas.
- Kontrollera att intern avloppspump fungerar.
- Plantera inga träd i närheten av dräneringsledningar för att undvika rotproblem i ledningarna.

- Använd inte avloppet som soptunna. Håll inte ut fett, släng inte skräp.
- Rensa fastighetens dagvattenbrunn.
- Se till att stuprören är i bra skick och att de är rätt monterade. De får inte ledas till spillvattenledningen.
- Om man har stora värden i källaren kan man överväga att ansluta fastigheten till en larmcentral med larmtjänst.

Så letar man efter avloppsstopp

Lyft bort rensluckan i källargolvet ovanför den utgående avloppsledningen. Observera att det kan vara fullt med avloppsvatten under luckan.

- a) Om vattnet rinner i ledningen finns stoppet före rensluckan inne i byggnaden.
- b) Om vattnet står helt stilla i ledningen finns stoppet i ledningen efter rensluckan, vanligtvis utomhus.

Fastighetsägaren bekostar rensning av avloppsledningen ända ut till huvudledningen i gatan om stoppet beror på utsläpp från fastigheten. Kontakta huvudmannen om du behöver råd och hjälp. Från entreprenörer på marknaden kan du beställa spolbil som rensar ledningen.

Allmänt om försäkringar

Trots alla försiktighetsåtgärder kan man inte helt utesluta att vattenskador kan inträffa.

Kontrollera gärna i förväg med ditt försäkringsbolag, vilka villkor som gäller för den egna fastigheten eller lägenheten.

Råd vid översvämning i fastigheten

Åtgärder vid vattenläcka

1. Stäng ventilen vid mätaren.
2. Bryt all elektrisk ström i de översvämmade lokalerna. Se dock till att eventuell dräneringspump inte stannar.
3. Kontakta auktoriserad rörentreprenör.
4. Flytta om möjligt fukt känsliga inventarier.
5. Skaffa hjälp med läns pumpning.
6. Fotografera så snart som möjligt för att visa omfattningen av översvämningen.
7. Ring ditt försäkringsbolag.
8. Ordna hjälp med skadereglering och uttorkning.
9. Anmäl översvämningen till huvudmannen.

Åtgärder vid översvämning av avloppsvatten

1. Bryt all elektrisk ström i de översvämmade lokalerna. Se dock till att eventuell dräneringspump inte stannar.
2. Flytta om möjligt fukt känsliga inventarier.
3. Skaffa hjälp med läns pumpning.
4. Var noga med hygien efter kontakt med inträngande avloppsvatten.
5. Fotografera så snart som möjligt för att visa omfattningen av översvämningen.
6. Ring ditt försäkringsbolag.
7. Ordna hjälp med skadereglering och uttorkning.
8. Anmäl översvämningen till huvudmannen.

Twist om vatten och avlopp

Skadeståndsanspråk inges skriftligen till huvudmannen. Tvister mellan fastighetsägare och huvudman kan prövas av Statens VA-nämnd som är en särskild instans för sådana frågor.

Begreppsförklaringar

ABVA:

Allmänna bestämmelser för användning av Södertälje kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning. Samtliga fastighetsägare som är anslutna till Södertälje kommuns allmänna VA-anläggning ska följa dessa bestämmelser.

Allmän va-anläggning:

Vatten- och avloppsanläggning som ska tillgodose de behov bostadshus eller annan bebyggelse har av allmänna vattentjänster. Anläggningen drivs av kommun en organisation som kommun äger helt eller till större del.

Anläggningsavgift:

Engångsavgift för att täcka kostnader för att ordna en allmän va-anläggning.

Avlopp:

Bortledning av dagvatten och dränvatten från ett område med samlad bebyggelse, eller bortledning av spillvatten eller bortledning av vatten som har använts för kylning.

Brukningsavgift:

Periodisk avgift för täckande av drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra kostnader för en allmän va-anläggning som inte täcks av anläggningsavgifterna.

Dränvatten:

Vatten som avleds genom dränering, d v s marken avvattnas och vattnet leds bort i rörledning, dike eller dräneringsskikt.

Fastighet:

Fast egendom som är eller ska in i fastighetsregister såsom en självständig rättslig enhet, samt egendom som enligt gällande bestämmelser ska redovisas i registret.

Gemensamhetsanläggning:

Gemensamhetsanläggning är en anläggning som är gemensam för flera fastigheter och som består av nyttigheter som är nödvändiga för att fastigheterna ska kunna fungera på lång sikt, t ex utfartsväg eller vatten- och avloppsanläggningar, när sådana inte ryms inom fastigheternas områden. En gemensamhetsanläggning bildas vid en lantmäteriförrättning.

Huvudman:

Den som äger en allmän va-anläggning.

Ledningsrätt:

En rättighet som innebär att huvudman äger rätt att anlägga, underhålla och ha kvar allmänna va-ledningar inom kvartersmark. Ledningsrätten bildas vid en lantmäteriförrättning. Kan även bildas till förmån för en fastighet eller juridisk person.

Samfällighetsförening:

De fastigheter som har en del i en gemensamhetsanläggning utgör en samfällighet som ska utföra, driva och underhålla anläggningen. För förvaltningen av samfälligheten bildas i regel en samfällighetsförening. Föreningen antar stadgar och utser en styrelse. Registreringen av föreningen sker hos länsstyrelsen.

Servitut:

Servitut är en rättighet som innebär att en fastighetsägare t ex äger rätt att lägga ned och underhålla sina va-ledningar som går genom en annan fastighet. Servitut upprättas skriftligen mellan de berörda parterna.

Va-anläggning:

En anläggning som har till uppgift att tillgodose behov av vattentjänster för bostadshus eller annan bebyggelse.

